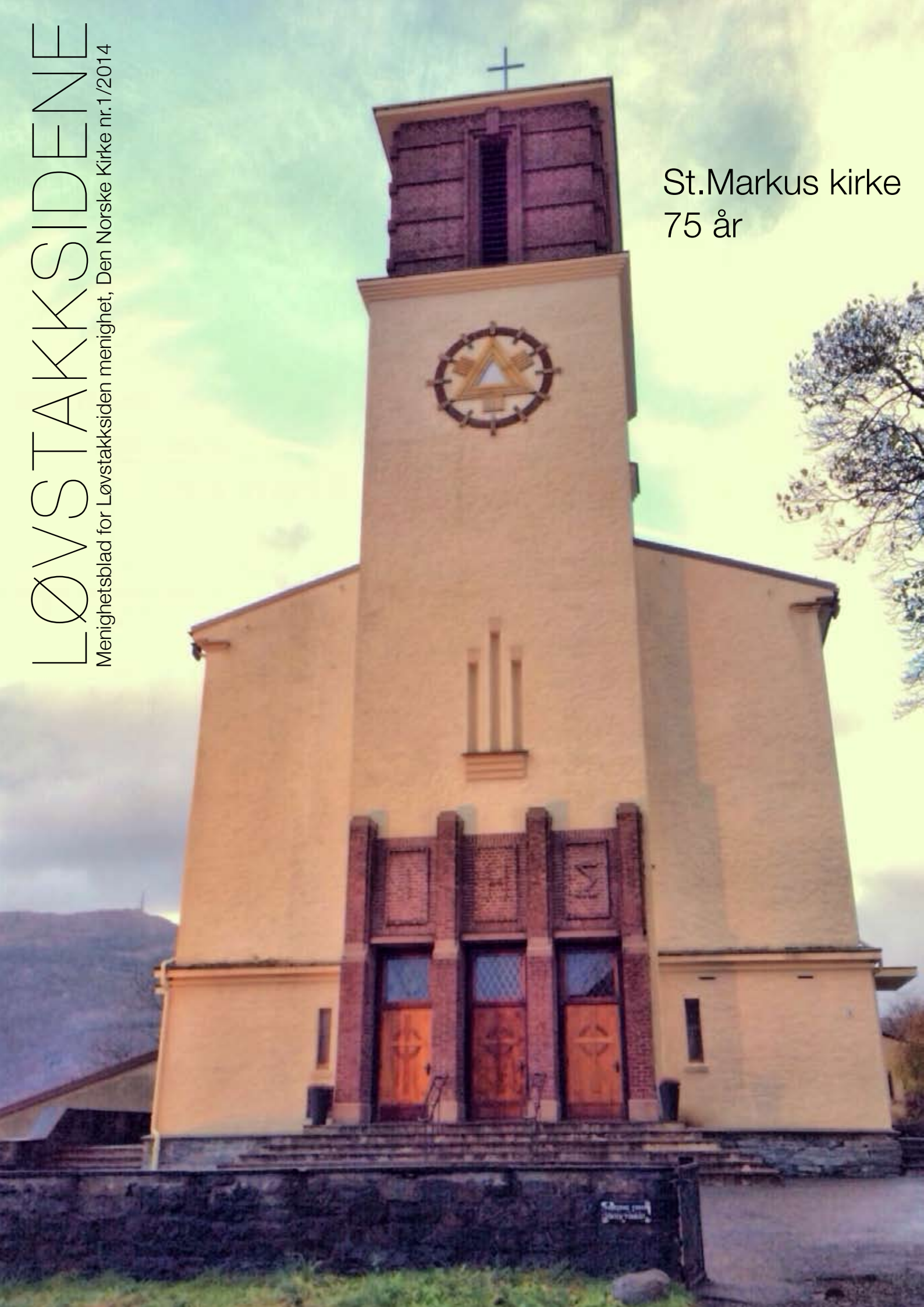

LØVSTAKKSIDENE

Menighetsblad for Løvsstakksiden menighet, Den Norske Kirke nr. 1/2014

St. Markus kirke
75 år

I evighetens perspektiv er 75 år nærmest for intet å regne, selv om det med stor visdom er fremholdt at «en dag er som tusen år» for den store urmakeren; han – du vet – som ikke driver med reparasjon av gamle kronometre, men som en gang skrudde på tiden og holder den i gang.

Det lar seg fint gjøre å bruke et 75-års jubileum til å reflektere over tiden – både den tid som går, som var og ikke minst den tid som kommer. I bunn og grunn burde den refleksjonen være en dagligdags affære; noe som godt ville egne seg i dusjen, i bilen eller under dynen, for den saks skyld.

Tid – som jo er målestokk for så mangt, som fritid eller arbeidstid – er ikke et objektivt begrep; noe alle opplever likt og som uten videre alle kan forholde seg til på samme måte. Kanskje er det slik i vår kulturkrets, men slett ikke i andres.

Vårt språk har ett ord for tid; det greske to. Det ene har vi allerede støtt på: Kronos (χρόνος) i ordet kronometer (klokke), det vi – ved siden av kalenderen, bruker å måle tiden med. Og med god hjelp av både klokken og kalenderen er vi rimelig sikre på at vi er på trygg grunn når St. Markus kirke feirer sitt 75-årsjubileum til rett tid. Rett nok var selve innvielsesfesten for kirken søndag 12. februar for 75 år siden, mens vi nå feirer selve dagen den 16. februar.

Vi er på sporet; vi ligger i linjen. Det er slik vi forstår tid (kronos) og det er i grunnen langs den linjen vi jubilerer – tidslinjen eller kronologien. Vi får oversikt over det som var, vi vet hvor vi er og vi aner hvor tidslinjen fortsetter. Ved jubileet for St. Markus kirke feirer vi i nåtid det som engang var i fortid fordi vi tror at den vakre kirken faktisk vil være med å gi menneskene langs Damsgårdsundet en fremtid.

Så er kanskje ikke et 75-årsjubileum all verden å feire likevel. Ikke viktig nok til at bispen vil komme eller kongen. Vi har i grunnen forståelse for det; verden er full av 75-årsjubileer. Langs universets uendelige tidslinje – i evighetens perspektiv – er ikke et 75-årsjubileum all verden – en fjert i kosmos, vil en kanskje kunne hevde, siden vi nå opererer med universet som målestokk.

Derfor er det er godt å ta inn over seg at tid nettopp ikke er et objektivt begrep – en oppsamlings stasjon for tid som går og en holdeplass for tid som kommer. Når vi feirer 75-årsjubileum for St. Markus kirke, er det ikke for å dvele ved det som en gang “var”, men for å glede oss over det som “er”.

I det perspektivet er det interessant å merke seg at det greske språket – som ikke er så aldeles uvesentlig i vår sammenheng – også har et annet ord for tid, som er minst like viktig å ta til seg: Kairos (καιρός). Det er den tid som ikke ser bort fra at «alt har sin tid» og slett ikke lukker øynene for «det som ein gong var, min ven», men som handler om nu’et; om øyeblikket; det som er – dagen i dag.

«Dette er dagen som Herren har gjort» er den mest brukte salmen ved ethvert kirkejubileum – både når kirker er nye og når de er blitt tilstrekkelig gamle. Så også ved St. Markus kirkes 75-årsjubileum. Da feirer vi hva kirken faktisk “er” – og hver gang er det den er. Og da ærer vi også kirkens Herre – han som slett ikke bare en gang var, som muligens noen vil ha det til – og kanskje endog til aldri engang har vært.

«Jeg er den jeg er», sier kirkens Herre, med krav om å bli trodd. Skjønt det er kanskje ikke så avgjørende, når det kommer til stykket – Gud er Gud, om alle land lå øde; Gud er Gud, om alle mann var døde».

Kairos handler om det som er. Som når et barn blir båret inn i tiden ved kirkens døpefont. Som når to mennesker gir sitt ja til gode og onde dager ved kirkens alter. Som når et stykke brød og noen dråper vin blir til Herrens legeme og blod. Som når et menneske bæres ut til den lengste reisen.

Det er da kirken er. Fordi kirkens Herre er.

Einar Kongsbakk

Kristus i hverdagslivet

Jonas Peson malte altertavlen i St. Markus kirke i 1939. Altertavlen skildrer på en spennende måte livet i mellomkrigsårene rundt Damsgårdsundet.

I Solheimsviken lå de fleste fabrikker i Bergen. Den største arbeidsplassen av dem alle var Bergen Mekaniske Verksted. Vi ser fabrikklokalene i bakgrunnen og skip på sjøen.

Menneskene som omkranser Kristus er arbeidere som hadde sin arbeidsplass her. Vi ser menn i arbeidsklær, en har hammer i hånden, en annen har en nisteboks. Det var staute karer i all sin kraft. I bakgrunnen ser vi menn i dress med slips. De skulle sikkert være kontorfunksjonærer som også hadde sin arbeidsplass her.

En kvinne bøyer kne i bønn og en annen kvinne bøyer hodet i sorg. Vi ser også en mann med krykker. Det var mye sosial nød i mellomkrigsårene og mange arbeiderfamilier levde i trange kår. Men vi ser også en spillemann med fiolin. Kirken

skulle også gi rom for glede og latter, ikke bare sorg.

I bakgrunnen på høyre side ser vi en bonde som pløyer marken og en annen som sår. På 30-tallet var det enda noen gårder på Løvtakksiden. Den store utbyggingen med høyblokker skjedde først i etterkrigsårene. Såingen og pløyingen symboliserer Guds Ord som blir sådd inn i hjertene. Vigslingen av kirken skjedde på såmannssøndagen, likeledes blir det 75 årsjubileum på såmannssøndagen 16. februar.

Kristus blir framstilt ungdommelig med kort hår, troen skulle være noe levende og friskt. Alle menneskene har hodet sitt vendt mot Kristus. Akkurat som om de søker sin styrke og håp i ham. I bakgrunnen ser vi inn i himmelen og englehæren. Den taler sterkt om at det finnes en himmel over livet uansett om man er i arbeid, i sorg eller glede. På buegangen foran alteret står det: “Søk først Guds rike”. Det finnes noe som er viktigere enn alt annet, og det er å søke Gud.

Arnulf Sandvik

Da St. Markus kirke ble bygget - historisk tilbakeblikk

Følgande var å lese i Bergens Tidende 15. mars 1937:

Sitat: "Det var en stor dag for Gyldenpris, Damsgård og Solheimsviken i går med flagg og vårsol og grunnsteinsnedleggelse til Markuskirken. En slik begivenhet, grunnsteinsnedleggelse til en sognekirke, har ikke funnet sted i Bergen siden 1894, da det gjaldt Johanneskirken – hvilket også skjedde på 14. mars. Det var derfor ikke liten folkevandring i formiddagens løp til kirkestedet hvor folket sikret sig en utsikts plass til begivenheten; i alt var det vel omkring et halvt tusen mennesker samlet da handlingen tok til litt over kl. 13." sitat slutt.

Morgenavisa anslo samme dag at folkemengda var omkring 3000 menneske. Vi kan i hvert fall fastslå at det var ei begivenheit av dei heilt store. Det hadde ikkje skjedd i Bergen på 43 år. Sjølv nedlegginga blei gjort av domprost Bjarne Knudsen.

Inn i grunnsteinen la han eit koparskrin som inneheld ein bibel av nyaste omsetting, ein pose av de gangbare myntsortane, ei framstilling av kyrkja si historie og eit sett teikningar til kyrkja. Holrommet blei deretter mura igjen.

Men før ein kom så langt som til grunnsteinnedlegginga, hadde det foregått ein prosess gjennom nesten 20 år, kanskje enda lenger. Alt i 1919 hadde Bergens Småkirkeforening skrive til dei kommunale myndighetane og oppfordra til å byggja ei kyrkje for strøket Gyldenpris – Uren – Krohneviken. I 1923 blei tomten kjøpt for ein sum av 70.000 kroner, og i 1928 blei kyrkjelyden utskilt som eige sokn av Årstad.

Frå dette året var altså St. Markus eige sokn uten kyrkje. Ein hadde ei interimkyrkje der salen romma maksimum 150 personar, og med ein raskt veksane folketal vart den alt for liten. For eksempel ved konfirmasjonar måtte ein leige Laksevåg kyrkje.

Deretter blei det i 1932 halde arkitektkonkurranse, og førstepremien ble tildelt arkitektane Losnedahl og Brøndmo. Kostnadsramma for kyrkja var då 225.000 kroner innkludert orgel til 20.000 og kyrkjeklokkar til 3000. Kyrkja skal romme 600 sitteplasser. Eg har høyrte at de faktiske antallet sitjeplassar vart 666, eit uheldig tall for kristenheita,

men etter noko ombygging vart talet redusert. Så 12. februar 1939 blei St. Markus kyrkja vigsla. I alt var 16 prestar med på den høgtidelege seremonien som vart leda av biskop Andreas Fleischer. Kyrkja blei formelt overlevert til kyrkjelyden ved at byggekommiteens formann, sokneprest Grønvold-Hansen overleverte kyrkja til kyrkjelydsrådets formann Bernhard Meyer.

Den totale kostnaden for kyrkja blei ca. 400.000 kroner inkludert tomt. Dette var ca. 100.000 kroner dyrare enn planlagt sju år tidlegare, kostnadsoverskriding på 33% viser at det ikkje er berre i nyare tid at prosjekt blir dyrare enn kalkulert. To ting ble trekt fram som spesielt vakkert i den nye kyrkja. Først altermaleriet, "Kristus i hverdagslivet", malt av kunstnaren Jonas Peson. Han var opphavleg finsk, men busett i Ålesund. Også døpefonten med det vakre sølvarrangementet, laga av Gullsmid Lohne blei trekt fram som den vakraste i heile landet. Barneforeninga "Lyngblomsten" hadde samla inn 2500 kroner til utsmykning av døpefonten. Totalt samla kyrkjelyden inn 13000 kroner til kunstnarisk utsmykking av kyrkja, eit stort beløp i dei harde 30-åra.

Kyrkja blei vigsla på Sámanssøndagen og denne søndagens tekster handlar alle om Guds ord som den spirande og voksande sed for det evige liv.

Størelsen på soknet var i 1950 ca 8000 menneske og med berre ein prest i soknet blei arbeidsdagane lange. I statistikken for 1949 utførte soknepresten, klokkaren og menighetssøsteren nesten 3000 heimebesøk av ulik art. Det seier seg sjølv at arbeidspresset ble stort på den lille staben når papirarbeidet kom i tillegg. Kyrkjelyden fekk ein hardt tiltrengt kapellanstilling etter bispevisitasen i 1955.

Same år blei Fyllingsdalen også underlagt St. Markus sokn og ein tusen år lang tradisjon blei broten då Fyllingsdalen gjekk ut av Birkeland. Det ble allerede fra starten av gjort klart at dette måtte vere midlertidig og at Fyllingsdalen måtte bli eigen kyrkjelyd, hvilket det også blei nokre år seinare.

Den dag i dag slit bydelen vår med sosiale problem. Jfr. Levekårsundersøkelsen tidlegare i

år og det har også tidlige vore slik. Avisa Dagen skreiv i 1950 at St. Markus kyrke kom i seinaste laget for da kyrkjelyden blei utskilt og den endeleg fekk prest og kyrkje hadde sitat "Djevelen alt bygget sin synagoge" der borte. Drikk slagsmål og ulivnad var nesten som det skulle være. Religiøst sett var strøket et Terra Incognita – Ingenmansland i gamle Årstad sokn, sitat slutt.

Dette er harde ord, men det viser at strøket nok var forsømt av både kyrkje og by. Det var derfor naturleg at diakonalt arbeid blei spesielt viktig i kyrkjelyden. Allerede i 1939, altså kyrkja sitt første leveår begynte Annemis Helland-Hansen og noen få interesserte kvinner å gå på heimebesøk med det ønske å gjere livet lysare for mødre som levde under vanskelege forhold. Initiativet blei kalla "Fritidshjemmet". Arbeidet vaks og blei ei omfattende verksemd med klubbar av forskjellig slag som ble holdt rundt om i heimane. Etter kvart blei det behov for større plass og økonomisk støtte, og då fekk dei overta krypta i St. Markus som ble innreia til klubblokaler.

Bergen kommune såg at det var eit skrikande behov for tilbod til befolkninga og trass dårleg kommuneøkonomi fikk kyrkjelyden betydeleg økonomisk støtte frå kommunen. I tillegg kom bidrag frå private, og ikkje minst var befolkninga sjølv flinke til å samle inn midlar til eiga verksemd gjennom f. eks. utloddingar. I krypten blei det etablert koseleg møblert klubblokale samt sløydrom, kjøkken og speidarrom. Alt dette kunne gjerast om til storsal med scene som barna brukte til å spele teater. Mødrane samla inn pengar til blant annet piano. Utover 50-talet var det svært god oppslutning om desse aktivitetane.

Det er ikkje tvil om at dette har hjulpet mange familiar til eit betre liv opp gjennom åra. I dag er ungdomsklubben fortsatt aktiv og eit satsingsområde for kyrkjelyden.

Jonny Østenstad

ORGELET I ST. MARKUS KIRKE

«Orgel bygget av Frobenius 1939. 25 stemmer. Orgelet står inne i tårnet skjult av et rektangulært, tredelt gitter som dekker åpningen mot kirken. Spillepult på galleriet». Så mye står det om orgelet i Norges kirker, Bergen, bind 2.

For en del år siden besøkte jeg orgelbygger Frobenius og fikk lete i arkivet etter dokumenter om orglene i St. Jakop og St. Markus i Bergen. Om St. Jakop fant jeg mye, om St. Markus ingenting. Det syntes jeg var merkelig. Men det viser at disse to orglene tilhører to ulike epoker i firmaets historie.

Orgelbygger Th. Frobenius var født i Tyskland. Han kom til Danmark i 1907 som medhjelper i et orgelbyggeri i Århus og overtok i 1909 et orgelbyggeri i København. I 1925 flyttet firmaet til Kongens Lyngby utenfor København, der det har holdt til siden. Firmaet samarbeidet oppgjennom årene med flere ledende musikere og kulturpersonligheter, først med domorganist og komponist N. O. Raasted i København, så med Albert Schweitzer (bl. a. om orgel til Stavanger Domkirke), og mellom 1933 og 1948 med den tyske forfatteren og orgelteoretikeren Hans Henny Jahnn (1894-1959), som bl.a. bidrog ved planleggingen av orgelet til St. Markus kirke.

Dette var en tid da man arbeidet historisk med pipe-materiale og klang, men ikke så mye med de tekniske elementene og fasaden. Orgelet i St. Markus fikk ingen klingende fasade, men et gitterverk som inngår i arkitektens totale utforming av kirkens interiør. Orgelet klinger likevel godt, takket være orgelbyggerens dyktighet og kirkens gode akustikk. I sin historikk til Frobenius 50-årsjubileum skriver Niels Friis at firmaet i 1939 hadde bygd et instrument på 25 stemmer «til St. Markus kirke i Bergen, der havde skabt Virksomheden det smukkeste Omdømme i Norge.»

På denne tiden hadde Frobenius etablert seg som en av de ledende orgelbyggere i Danmark, og i de følgende tiår ble firmaet regnet med blant de fremste i Europa. Men fra omkring 1950 var det den yngre generasjon som overtok (Th. Frobenius var født i 1885), og det kom også nye samarbeidspartnere til, f. eks. organisten Finn Viderø. Dette var innenfor en historisk periode vi kaller «orgelbevegelsen,» som søkte sine forbilder tilbake til 1600- og 1700-tallets instrumenter, særlig i Nordtyskland og Nederland.

Så kan en spørre: Hvorfor Frobenius? Firmaet hadde levert et par mindre orgler til Norge omkring 1920, og et stort orgel til kirken i Tønsberg i 1924, der flere ledende norske organister og sakkynndige var involvert. Det var altså ikke et ukjent firma i Norge. Men en gang jeg snakket med Fredrik Stigen, som var organist i St. Markus menighet fra 1928 til 1965, fortalte han meg at han hadde vært i København og fått undervisning (hos Raasted?) og der var blitt kjent med danske orgler. Og han var fast bestemt på at St. Markus kirke skulle få et dansk orgel. Slik ble det.

Kristen Øgaard

ST.MARKUS KRISTELIGE UNGDOMSFORENING

St.Markus Kristelige Ungdomsforening ble konstituert 21.august 1925 og hadde sitt første møte 8.september. Ungdomsforeningen, som hadde sitt utspring i Gyldenpris Interimsmenighet, hevdet å være byens eldste.

De første årene hold ungdomsforeningen til i menighetshuset i Michael Krohns gate. I 1949, da det gamle menighetshuset skulle rives, ble krypten under St.Markus kirke brukt til møte- og fritidlokaler i påvente av at det nye menighetshuset skulle bygges på den gamle tomten.

Foreningens medlemstall økte jevnt og trutt utover i 1930-årene, helt fram til 2.verdenskrig la sin lamende hånd både over kristelig ungdomsarbeid og annet frivillig kulturliv. Mørkelegging og utrygge tider gjorde det vanskelig å samle ungdommen i disse krigsårene.

Høsten 1946 ble ungdomsforeningen imidlertid restartet, og fikk etter hvert en betydelig medlemsmasse. Sokneprest Anton Strøm Nilsens bibeltimer var særlig populære i denne perioden, og han ble en sentral skikkelse i menighetens ungdomsarbeid. I 1950 startet pastor Chr. Johnsen en klubb for konfirmantene. Mange av ungdommene i konfirmantklubben ble med videre i ungdomsforeningen.

I 1956 ble den første påskeleiren på Brakestad gård i Eksingedalen arrangert. I mange år hold leiren til på gården hos bonden Kristian Brakestad, men siden forærte han en tomt av bruket til St.Markus Kristelige Ungdomsforening, og der ble leirstedet Markhuset oppført. Tømmeret ble hentet i skogen til Kristian Brakestad og husbyggingen ble gjort på dugnad under kyndig faglig ledelse. Finansering ble ordnet med innsamlede midler og en gedigen egeninnsats, og huset sto klart i 1988.

Menighetslivet blomstret bokstavelig talt, både i krypten og seinere i det nye menighetshuset. Her var speidergrupper, søndagsskole, hobbygrupper, barneforening (Lyngblomsten) og ungdomsklubb. Seinere kom det til ungdomskor. Foreldre og frivillige fra strøket omkring kirken var ledere og igangsettere, sammen med prestene. De unge fortsatte som ledere etter hvert som de nådde skjells år og alder.

Midt på 1950-tallet var det en hel generasjon unge ledere som trente hverandre opp i regi av KFUK/KFUMs ledertreningskurs, og ungdomsforeningen i St.Markus ble viden kjent. Den eldste, den største og den beste ungdomsforeningen i by'n, ble det hevdet! Her var bibelgrupper, spillekvelder, kåserier, lysbildeforevisninger, lek, sang og andakt og yrende liv. Turer og leirer til Ungdomsheimen på Kvamskogen om vinteren, til Totland, Garnes og byens 7 fjell.

Under ungdomsforeningens paraply ble det etablert en ungdomsklubb, etterhvert også Triangelklubber for gutter og jenter og landets første Unge Voksne avdeling (for unge mellom 17-30 år). Midt på 1960-tallet kom det også til et Støttelag for de unge, som besto av mødre til barn i klubben. Dette støttelaget er fortsatt i virksomhet i 2010, men de har nå en meget høy gjennomsnittsalder.

St.Markus Kristelige Ungdomsforening har betydning svært mye for svært mange i denne bydelen opp igjennom årene. Det var mange barnefamilier i strøket, og de fleste barn og unge hadde seg en kort eller lag periode innom krypt, menighetshus og kirke.

Sølvi Damm

Med tillatelse har vi hentet utdrag fra boken: Bydelen ved Damsgårdssundet, Bodoni Forlag av Damsgårdssundet Historiske Forening/Kronvikens kameratklubb. Sølvi Damm har skrevet stykket. Dersom noen er interessert i å skaffe seg boken, kan de kontakte Martin Akse 55343161, 93040718.

Hedersmannen Kristian Brakestad, som i moden alder ble hedret av H.M. Kongen for sin innsats for unge mennesker i St. Markus

Alfhild Rasmussen – eller bare Alla – ivret for ungdomsarbeidet i St. Markus og var leder for Støttelaget for de unge i mange år.

Anny Skotvedt drev egen kolonial og fetvarebutikk i Lien og stilte opp ved enhver anledning der Ungdomsforeningen trengte hjelp. Hver søndag i kirken og mange ganger i uken sammen med de unge.

Aktive mødre i Støttelaget for ungdomsarbeidet. F.v. Gurine Horgen, Ruth Hestad og Tordis Damm.

Bergljot Kongsbakk (91) begynte i støttearbeidet for de unge på 60'tallet og holder på ennå – etter mer en femti år.

Noen nevnt, ingen glemt - skjønt «...noen av dem er hensovet»

Det er himmelvid forskjell på å barbere seg og skjære av seg nesen.

«Ingen nevnt» sier vi fra tid til annen – «ingen glemt» legger vi til, og mener med det å ha vårt på det tørre.

Jeg ønsker å ha nesen i behold, men er nødt å barbere.

Og siden mange synes å være glemt, skal i det minste noen være nevnt.

Det finnes mennesker som har betydd mye for mange i St. Markus menighet. Ikke nødvendigvis slik at de henger der, med kappe og krage i billedgalleriet i sakristiet eller var den tids midtsidekvinner og –menn i forgangne tiders menighetsblad.

Nei, de jeg har i tankene er noen, hvis bilder og navn for alltid er risset inn i livets bok.

Den blir unektelig ingen bestselger, opplagstallet tatt i betraktning.

Dette er «min» historie; andre har sin og vil helt sikkert fortelle den annerledes. Dette er historien om noen som ga retning i og for mitt liv – i andres beretninger gis andre navn. Felles for disse er at de hadde sett Kristus – sikkert sammen med «mer enn fem hundre andre på én gang» - og «av dem lever de fleste». Men noen er altså hensovet - døde.

Det er disse «noen» jeg vil frem til – eller tilbake til, om du vil.

Mitt første møte med St. Markus kirke var 13. desember 1953. Da fulgte min mor sin barnefødtetreåring fra Ålesund til Søndagsskolen. Nå for tiden er den slags nærmest et overgrep mot barn, om vi skal tro pressesjefen i Human-Etisk forbund (Vårt Land). Det får så være.

Etter noen år i «billedklassen» nede i kirkekjelleren, lærte vi via store «Jesus-bilder» og flanellograf (dati-

dens forløper for iPad'en) om Josef i brønnen og Sakkeus i treet, om den barmhjertige samaritanen og om Bartimeus som ikke kunne se, men som trodde desto mer. Når vi ble store nok, og begynte på skolen, fikk vi komme opp til den «ordentlige» søndagsskolen oppe i kirkerommet.

Det var her, i de to fremste benkeradene i St. Markus kirke – rett nedenfor døpefonten - det begynte for meg. Her er det mange å takke, atskillig flere enn de som står bak en tilsynelatende forfjamset Oscarprisvinner eller en norsk Spelemann, ja helt sikkert «mer enn fem hundre på én gang», og der – enn så lenge – fleste ennå er i live. Men altså - noen er hensovet, eller døde, for å si det som det er. Skjønt for meg lever de ennå – både i mitt minne og enda mer i Guds.

Fredrik Suckow

Min første mannlige helt – ved siden av min morfar i Ålesund og min far, hvor nå han var i en sjømanns store verden - var Fredrik Suckow, eller bare «Sukkoven».

Vi trodde han var sjefen til presten, siden han kunne stå der og gå fritt utenfor alterringen, mens presten måtte stå - innlåst bak gjerdet. Og mens «Sukkoven» kunne alt om Jesus utenat, måtte presten lese i en bok.

Fredrik Suckow var møbeltapetsermester hos N.A. Olsen – datidens IKEA i Bergen. Møbeltapetsermester og søndagsskolelærer. Ved siden av å trekke møbler, sydde han mapper i skai (ja, det skrives slik nå for tiden) til å ha søndagsskolebladene våre i. Og ikke bare det, vi fikk også sydd koger til å ha pilene våre i når guttene langs Løvstakksiden kriget mot hordene som kom roende over Damsgårdsundet fra en annen kant av verden – Møhlenpris. For ikke å snakke om, de som kom trekkende fra Laksevåg og traktene der omkring. Mobbing var ikke oppfunnet og et blått øye var tegn på at alt var som det skulle, når pil og bue hadde gjort sitt.

Ja, Fredrick Suckow var møbeltapetsermester og søndagsskolelærer. Og han elsket fotball. Kniksen og Jesus – intet dårlig spisspar.

Ikke bare formidlet han sin glade tro på Jesus og utrustet oss til krigen langs Damsgårdsundet, men han tok oss med på fotballkamp etter kirketid – på Stadion, Krohnsminde og på Møhlenpris. Da sluttet vi fred med guttene derfra for en stakket stund, skjønt det gikk greit når «Sukkoven» var med. De visste jo hvor pilkogrene kom fra.

I over 50 år var Fredrik Suckow søndagsskolelærer og ble til velsignelse i ordets egentligste forstand – i det minste for meg - og skulle vi driste oss til å telle opp: Langt mer enn fem hundre brødre – for det var en ren gutteklasse - på én gang. Men - noen av dem er altså «hensovet». Du forstår.

Kristian Brakestad

For Kristian Brakestad var det aldri aktuelt å bidra med pilkogger som utrustning til lokale gatekamper på Damsgårdsiden. Dels fordi han bodde en hel dagsreise unna – på en avsidesliggende gård langt inne i Eksingedalen, men mest fordi han – av alle mennesker jeg har møtt – er det mest fredssæle av dem alle. Skjønt han sjokkerte oss en smule, da han en gang vi snakket om tyskerne, som for øvrig aldri kom opp til Brakestad i Eksingedalen, svarte på hva han ville ha gjort om de så hadde kommet.

«Då hadde skutt på dei» var svaret. Liketil, som det dreide seg om en tur i fjøset for å hente melk. Vi likte det best siden det var Kristian som sa det.

Etter å ha blitt kjent med gamle sokneprest Anton Strøm Nilsen, som i flere år hadde feriert på Brakestad, svarte han ja på forespørsel fra sokneprestens datter om han kunne ta imot noen ungdommer i påsken. Det resulterte i at Kristian like godt

flyttet ut av huset sitt og overlot det til et tredvetalls ungdommer fra St. Markus på påskel-eir. Ikke bare som første gang i 1956, men hver eneste påske i 31 år.

Ikke splintefølge på avveier, men kostymerenn på påskeaften i Eksingedalen. Torbjørn Damm og Einar Kongsbakk

Da var det slutt. Ikke fordi noen ble kastet ut; langt derifra, men da hadde Kristian gitt St. Markus kr. Ungdomsforening en egen tomt, skaffet tømmer og opparbeidet vei og vann og vel så det til Markhuset litt lenger ned i dalen. For oss som fikk oppleve påskeleir i Eksingedalen, var huset til Kristian det nærmeste hellig grunn vi kunne komme. Hvor mange som fikk oppleve dette har vi ikke tall på, men det er helt sikkert mer enn fem hundre brødre og søstre. Av dem lever de fleste, men noen av dem er døde.

Monrad Rasmussen

Han var litt liten av vekst denne typografen, som bare gikk for «Monten». Det var noe med ham – ikke bare fordi typografene i hine hårde dager hadde rottet seg sammen i en av landets tøffeste fagforeninger, men fordi han brukte hele sin typografiske fagkunnskap til å lage menighetsblad i St. Markus, og vise film og være ungdomsleder. Der andre hadde røde merker og politiske symboler i fleng på jakkeslaget, hadde «Monten» ett: En trekant med spissen ned. KFUM sto det på merket, for det var det han var – en ekte KFUM'er i alt sitt vesen.

Det fins knapt noen igjen av denne rasen (det gjelder for så vidt KFUK'erne også) i vår kjønnsnøytrale tid. Men å drive Kristelig Forening for Unge Menn var Monrad Rasmussens livsgjerning i St. Markus menighet. Og KFUM-trekanten var ikke bare flott å se på; vi var stolt når vi kunne både fortelle og etter hvert driste oss til å forkynne hva sidene i trekant-en betydde: Ånd, sjel og legeme! Kan det tenkes en bedre forklaring på hva kristent barne- og ungdomsarbeid egentlig går ut på?

På samme vis som Løvstakksidene er det flotteste menighetsbladet jeg vet om (og jeg er ikke inhabil, for jeg bor slett i menigheten lenger) - var gamle St.

Markus menighetsblad selve bindeleddet mellom menneskene som utfoldet sine nøkterne liv i arbeiderstrøket langs Løvestakksiden.

Å kommunisere med verden er jo egentlig kirkens viktigste og eneste oppdrag. Det var i grunnen det Monrad Rasmussen gjorde gjennom menighetsbladet. Han var ikke alene; andre kommuniserte på andre måter, ikke minst de som forvaltet kirkens sakramenter gjennom den egentligste av alle kommunion'er – kirkens nattverd. Vi skal nevne en av dem nedenfor.

Og der det skrevne ord ikke nådde helt frem (for så mange bilder var det ikke i menighetsbladet), viste «Monten» film. Én søndag i måneden var det filmkveld i menighetshuset, med filmer om negre på misjonsmarken (vi hadde lov å si negler den gangen, skjønt vi stusset litt over dette med denne misjonsmarken, som jo ikke var en helt vanlig mark). Høydepunktene var alltid når «Monten» viste filmer han selv hadde laget – og der de medvirkende var noen vi kjente: Tobben og Rolfen og Martin og Jan – enten på ski eller på tur til regissørens egen hytte, som lå «nesten» på Kvamskogen. Den kunne like gjerne ha ligget i Cortina eller i Squaw Valley, for de hjemlige olympiadene var minst like alvorlige som de vi hørte om i radioen.

Her skulle vi selvfølgelig ha hatt plass til Alvild – «Montens» kone. Hun var bare Alla, og det kunne skrives en hel bok om henne. Ikke bare lærte hun utallige unge å spille piano, mens sønnen Stein øvde på trombone i naborommet, men hun ledet også Støttelaget for de unge i en halv menneskealder – støttelaget, der mødre i alle aldre og fasonger samlet inn penger til støtte for ungdomsforeningens arbeid. Det får komme ved neste jubileum, sammen med historien til de som da måtte være tilbake av de ikke lenger fem hundre, når enda flere er døde.

Martin Hope

Martin Hope var snekkermester – med egen bedrift og Peugeot. Det var det de færreste i St. Markus som hadde – egen bedrift og bil. I tillegg hadde han Lena (som egentlig het Magdalena) som han var gift med og som var

14 år eldre enn ham selv – og datteren Betsy, som alltid visste hvor mye klokken var, selv om hun aldri hadde klokke. Med himmelvendt blikk lot det seg gjøre, selv når solen var borte. Men det var den sjelden på den tiden.

Lena drev barneforeningen «Lyngblomsten». Mye kan og bør sies om både Lena og foreningen, som fylte opp menighetshuset hver mandag med barn med ett eneste mål for øye: «Blomster i kirken det må vi ha, for vi vil alle gjøre Jesus så glad», som det het i Lyngblomstsangen. Ja, ikke bare blomster, men altersølvet og ikke minst den vakre døpefonten er kommet til via ti-øresloddene og barneforeningen «Lyngblomsten».

Men det var altså snekkermesteren og mannen med Peugeot'en. Han var den selvskrevne lederen i St. Markus – ikke sjefen eller soknepresten – men lederen. Han var menighetsrådets leder i en årrekke. Martin Hope var næringslivsleder og menighetsrådsleder; integrert og adskilt på samme tid. Vi syns det var tøft at ikke bare en tilårskommen lærer eller en sydame (med all respekt for dem begge) eller presten var sjef i menigheten, men en snekkermester med Peugeot.

Som landets yngste menighetsrådsformann fikk jeg gå i lære hos Martin Hope. Det het formann den gang, og kunne sikkert ha hett det i dag også (eller forkvinne for den saks skyld). For å inneha funksjonen formann var slett ikke ensbetydende med et menneskes kvalitet som leder. Martin Hope var formann og leder på samme tid – med menighetsarkivet i en skoeseke under sengen og med en forseglet og håndskrevet menighetsrådsprotokoll på øverste hylle i stuen. Martin Hope ikke bare visste hva et resultatregnskap var (det visste i grunnen soknepresten også), men hvordan balansen skulle forstås, visste bare Martin. Der var det verre med soknepresten og de fleste av oss andre.

Martin Hope var visjonær og konservativ på samme tid. Det er ingen dårlig kombinasjon. Konservativ i betydningen å ta vare på det beste og overlevere det videre med respekt. Visjonær ved å overlata roret til landets yngste menighetsråd – bestående av noen forvokste ungdommer med både opprørstrang og det

som verre var. Kanskje var det ikke så rart når landets første ungdomsklubb så dagens lys i St. Markus noen år etter krigen, at landets yngste menighetsråd også sprang ut fra dette miljøet.

Troen på de unge var Martin Hopes største fortjeneste. Han utstrålte tillit og han ga oss den da tiden var inne. Det er slik de virkelige lederne er. De er nok atskillig færre enn fem hundre, og det skal vanskelig gjøres å samle dem på en gang. Dør gjør de også.

Knut Hernes

At han etterlot seg to barn i St. Markus kr. Ungdomsforening er kanskje Knut Hernes' største fortjeneste. At både Arvid – trofast heten selv, og søster Eli (som ble begravet samme dag som disse ord er skrevet) begge er døde, gråter vi over. Og så gleder vi oss; gleder oss over at vi fikk ha dem hos oss.

Her er det Knut vi vil nevne. Han kom fra Øygarden og ville være prest for oss da vi trengte det som mest – den gang det var 125 konfirmanter i menigheten og over halvparten av dem var med i ungdomsforeningen; da Lyngblomsten fylte opp menighetshuset om

mandagen, triangeljenteklubben om tirsdagen, triangelguttene hver onsdag, klubben torsdag og Unge Voksne annen hver tirsdag; da ungdomskoret fylte galleriet i kirken til randen og da vi hadde kveldsgudstjeneste en gang i uken i tillegg til høymessen om søndagen, da alle eldreforeningene faktisk besto av «eldre», skjønt de var bare så vidt fylt 60 år og hadde hørt om The Beatles, selv om de ikke likte musikken og enda mindre håret. Det var da Knut'en var prest. Det fins mange slags prester; både de som er det og de som kaller seg det. Knut Hernes var prest – vår prest, med egen treffetid for oss unge – oppe

på kontoret sitt halveis oppe i kirketårnet. Når ungdoms klubben arrangerte besøk på brannstasjonen, holdt Knut prest bibeltime over temaet «Brenner du for Kristus?» og når vi kjempet om klubbmesterskapet i bordtennis, kunne andaktstemaet være «Kjemp den gode strid».

Og med Knut'en i bakhånd ble det litt enklere også, når vi kjente oss litt blyg og forlegen med vårt vesle vitnesbyrd i møte med noen av de minst fem hundre der ute et sted.

Jo, det var tider. Men det var slik det var – og det var slik de var som her er beskrevet. Ikke alle fem hundre, men bare fem – og de er alle døde.

Så kunne jeg ha nevnt alle de andre også – de som ennå er i live – og som fortjener både takk og ære. Men selv jeg skjønner at det åpenbart vil bære galt av sted. For selv om vi på jubileumsfesten 22. februar for full hals vil synge om at «ingen er utom, så er signalen», vil vi helt sikkert likevel komme i skade for å utelate noen. Det tar jeg ikke sjansen på.

Men kanskje kunne vi jubilere litt oftere. Da kunne vi jo løfte frem enda flere navn blant dem som ikke er nevnt, og slett ikke glemt. Og flest blant dem: Kvinnene.

Einar Kongsbakk

Glimt fra livet i St. Markus

I 1971 kjøpte Ungdomsforeningen en utrangert Os-buss, fornyet den og brukte den i eget arbeid og som inntektskilde ved utleie.

Ungdomsforeningen og Ungdomskoret var to sider ved samme sak – koret om onsdagen og klubben om torsdagen. Den store debatten gikk om skjortelengden til pikene i fremste rad.

Gutteklubben Club de Kjedd – Division de la Norvège består den dag i dag av ungdom fra ungdomsforeningen i St. Markus. To år på rad tok de «Fiaskoprisen» i Holmenkollen i NRKs «Ta sjansen». F.v. Leif Gunnar Madsen, Einar Kongsbakk, Jan Berentsen, Bjørn Furheim, Frank Damm og Hans Teige

Barne- og ungdomsledere fra St. Markus på ledersamling i Eksingedalen. Prest Knut Hernes og Kristian Brakestad var selvskrevne medlemmer av staben.

Brakestad i Eksingedalen. Hver eneste påske i 31 år flyttet Kristian Brakestad ut av huset sitt for å gi plass til ungdommer fra St. Markus på påskeleir.

Rolf Sand Lunde var organist og en drivende kraft bak sang og musikkmiljøet i menigheten. St. Markus Ungdomskor oppnådde meget gode anmeldelser fra musikk anmelderne i Bergen og koret ble mye brukt i NRK.

Menighetsrådet i St. Markus på 70-tallet besto stort sett av unge mennesker – med lavets gjennomsnittsalder blant samtlige menighetsråd i landet.

Ungdomsforeningen stilte med eget fotballag og premiesamlingen i menighetshuset krevde etter hvert en egen monter.

ST.MARKUS 75 ÅRSJUBILEUM 16.-22.FEBRUAR 2014

Jubileumskomiteen har laget et spennende og variert program til 75 års jubileet. St. Markus kirke har betydd mye for mange barn og unge som vokste opp her på Løvstakksiden. Den har en viktig plass i kultur- og lokalhistorien i nærmiljøet. Vi vil invitere til arrangementene og håper du allerede nå merker deg datoene! Slik ser programmet ut:

JUBILEUMSGUDSTJENESTE

Søndag 16.februar kl 1100 i St. Markus kirke.
Tidligere ansatte er invitert.
Festkirkekaffe med hilsener.

BARNEHAGEBESØK

Onsdag 12.februar kl 1000 og kl 1200 i St. Markus kirke: Teaterstykket med Berit Eggen Solstad

Onsdag 19.februar
Dyrenes karnival, kl 1000 og kl 1200

SKOLEBESØK

Tirsdag 18.februar i St. Markus kirke - småskolen kl 1000
Fortellerteater ved Berit Eggen Solstad

Torsdag 20.februar i St. Markus kl 1200 ungdomstrinnet
Lokalhistorie St. Markus. Thomas Anthun Nielsen, redaktør av Megafon, forteller fra sin oppvekst på Løvstakksiden. Vi inviterer til gjeste-bud,

FOLKEFEST

Fredag 21.februar i Ny Krohnborg bydelsenter
1600 Jægerkorps, lett middag.
1700 Familiefest
Åpning ved ordfører Trude Drevland, 1815 Aktiviteter i idrettshallen sammen med Ny Krohnborg IL.
1930 Fest for ungdom og voksne i kultursalen

JUBILEUMSFEST

Lørdag 22.februar i St. Markus menighetsal
1730 Fest for "gamle" og nåværende medlemmer i St. Markus.
2100 Gla'sang-kveld i kirkerommet.

Gratulasjoner fra Bergen Internasjonale Menighet

Bergen International Church (Bergen Internasjonale menighet) vil gratulere Løvstakksiden menighet så mye med 75 års jubileet for St. Markus kirke. Vi vil lykkehønske folket som bruker St. Markus kirke og opplever at dette er deres kirke. Alt godt for jubileet, og ikke minst for den fortsatte bruken av dette fantastiske kirkebygget.

Vi er også utrolig glade for og stolte av at vi også kan kalle St. Markus «vår» kirke. Bergen International Church hadde sin spede start i 2001, og helt fra første stund har vi fått bruke lokalene i St. Markus til våre gudstjenester, cellegrupper og andre samlinger. Eget kontor har vi også fått ha i kirkebygget.

Hver søndag møtes vi til gudstjeneste kl. fire på ettermiddagen. Vanligvis har vi disse gudstjenestene nede i menighetssalen, og det rommet er det som passer oss best så sant det er ledig. Men noen ganger er vi også oppe i kirkerommet, enten fordi det ikke er ledig nede eller fordi vi skal ha dåp eller noe annet som gjør at kirkerommet er mer passende. Vi er vanligvis en rundt 40 som kommer sammen til disse gudstjenestene. Formen på disse gudstjenestene er nok litt mer «uformell» enn de norske gudstjenestene i St. Markus. Og vi er helt avhengig av at mange av gudstjenestedeltakerne tar ansvar for forskjellige deler av gudstjenesten og det praktiske rundt for at vi kan gjennomføre det. En ordentlig kirkekafe etter hver gudstjeneste er en veldig viktig del av det å komme sammen på søndagene.

På hverdager ønsker vi å møtes i mindre grupper, det som vi gjerne kaller «cellegrupper». Tanken og håpet er at dette skal være levende grupper som også vokser og kan dele seg i flere grupper, akkurat slik som celler gjør det. Vi ønsker at dette skal være livsnære grupper. Disse gruppene vil ofte møtes andre steder, f.eks. hjemme hos noen. Men noen av gruppene har også pleid å møtes i St. Markus. Kvinnegruppen «Heart to heart» møtes på torsdager om morgenen og pleier å bruke rommet oppe på galleriet, bak orgelet. Dette rommet var vi også med å pusse opp for noen år siden, og det er blitt et flott rom til gruppesamlinger. Også for søndagsskolen vår som også har brukt dette rommet. En annen cellegruppe som har møttes på ettermiddagstid har brukt sakristiet for å møtes når det har vært ledig. Menighetsrådet i Bergen International Church har også ofte brukt sakristiet til sine månedlige møter.

Vi er veldig takknemlige for at vi har fått bruke St. Markus kirke i alle disse årene som har gått. Det har vært helt avgjørende viktig for livet i Bergen International Church og at vi er der vi er i dag.

Bergen International Church ble til etter et initiativ fra Det Norske Misjonsselskap (NMS) og som et samarbeidsprosjekt mellom (den gangen) St. Markus og Solheim menigheter, sammen med Årstad og Fridalen menigheter, Bjørgvin bispedømme, KIA (Kristent Interkulturelt Arbeid) og NMS. Slik har vi hatt

et godt samarbeid i alle år og har stått sammen om å være sendt av Gud også til den internasjonale befolkningen i og rundt Bergen. På samme måte ønsker vi å være en del av Guds store misjon når vi lar 10 % av våre inntekter gå videre til vårt misjonsprosjekt i Mali.

Gratulerer med jubileet, og med ønske om et fortsatt godt samarbeid i det Gud sender oss til.

Pastor Arve Hanssen Haugland

Gratulasjoner fra Kinesisk kristen felleskap

Til St. Markus kirke, gratulerer med 75 årsjubileum! Vi, Kinesisk kristen felleskap i Bergen, ønsker å bruke denne anledning til å sende vår hjertelig takk for det gode vertskapet dere har vært gjennom mange år.

Vi er en gruppe kinesisk kristne i Bergen. Vi hadde en liten bibelgruppe i mange år. I 2006 ble det kinesisk kristen felleskap stiftet, og vi ble en selvstendig gruppe under Bergen International Church (BIC). Vi ble godt mottatt av St. Markus kirke, og at vi fikk lov til å bruke lokalene deres, ser vi på som en stor gave fra Gud og fra dere. Vi har endelig et fast sted å ha gudstjenester og andre aktiviteter. Siden har vi hatt fast gudstjeneste 2. hver lørdag, De lørdagene vi ikke har gudstjenester bruker vi lokalet til bibelgrupper. Vi har hatt aktiviteter som grillfest, velkomstfest for nye studenter, seminar om kristen tro, bønnemøte og julegudstjeneste ... Vi føler oss så heldig når vi får bruke St. Markus kirke til å tjene Gud og andre kinesisk kristne i Bergen. Vi ser på St. Markus kirke som vårt hjem.

I løpet av de siste 7-8 årene, har over 40 personer, både voksne og barn blitt døpt hos oss. I dag har vi ca. 20-30 fast voksne deltagere på gudstjenestene. I tillegg startet vi en ungdomsgruppe på 10-15 ungdommer det siste året. De siste årene har vi arrangert julegudstjeneste/fest til over 100 personer. Vi er takknemlig for at både prester fra BIC og St. Markus, Geir, Arve, Ådne og spesielt Arnulf har støttet oss i mange anledninger, ikke minst har de talte mange ganger i våre gudstjenester. Mange ansatte i kirken har gitt oss praktisk hjelp slik at vi føler oss mer "hjemme " her.

Vi er kjempe takknemlig for all støtte vi har fått fra St. Markus kirke og ønsker at vi forsetter med å ha gode relasjoner. Vi ønsker alt vel for kirken og Guds velsignelse over både St. Markus kirke og folket den tjener.

Menighetsrådsformann Cui Li

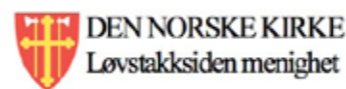
FOLKEFEST - Kom og vær med på å skape felleskap

fredag 21.febr.-Ny Krohnborg senter for oppvekst, idrett og kultur

I sammenheng med at St. Markus kirke er 75 år, ønsker vi å arrangere en folkefest der vi fokuserer på alt det positive som skjer på Løvstakksiden. Bli kjent med det som foregår i ditt nærområde og vær med på å skape et godt nærmiljø!

- 1600 Jægerkorpset åpner folkefesten
Middag
Kaffe og kaker
- 1700 **Familiefest**
Hilsen fra ordfører Trude Drevland,
Gyldenpris barnehagekor
Solheim barneteater
BaJazz
- 1815 **Familiesamling i idrettshallen**
Aktiviteter i idrettshallen sammen med Ny Krohnborg IL.
Turngruppe
Dans/Musikk
Hinderløype, leker
- 1930 **Fest for ungdom og voksne i kultursalen**
Studiekoret Sirenene synger
Stig Holmås: Fra Løvstakken
Tamilsk fløytegruppe
Olav Grytten: Løvstakksiden som økonomisk lokomotiv i Bergen.
Edel Bolstad og Dilhutmar Ehetabdu spiller, elever på musikklinjen, Langhaugen videregående skole
Samtale: Løvstakksiden-en kraft i byen?
Paneldebatt ledet av Thomas Anthun Nielsen:
Dag Inge Ulstein, Terje Gilje, Mira Thiruchelvam,
Vågard Unstad og Åsta Årøen.

For nærmere informasjon / opplysninger om folkefesten:
Kontakt Ruth Brudvik (tlf. 415 70 867) eller Åsta Årøen (tlf. 995 22 847)

INVITASJON TIL JUBILEUMSFEST!

St. Markus Ungdomskor på turne til Førde og Jølster med egen buss fra Ungdomsforeningen.

St. Markus Kirke er 75 år, og jubileet skal feires i en hel uke fra 16. februar. Blant de mange arrangementer vil vi med dette invitere deg til

Jubileumsfest lørdag 22. februar.

Vi vil svært gjerne treffe deg igjen

- du som simpelthen bare bodde og vokste opp i St. Markus, eller
- du som har gode minner og opplevelser fra tiden i kirken og i menighetshuset, eller
- du som har hatt tilknytning til kirken – enten i Klubben, Koret eller Unge Voksne, Søndags-skolen, Lyngblomsten eller Tria, Støttelaget, Menighetssamfunnet og Eldres Vel:

Hjertelig velkommen!

Vi møtes i menighetssalen kl. 17.30 i underetasjen i kirken. Her blir det gjensyn med gamle kjente, god «gammeldags» allsang, underholdning, noen tilbakeblikk og litt mimring om det som en gang var. Vi serverer gryterett, kaker, kaffe og mineralvann. Festen avsluttes kl.20.30.

Av hensyn til plass og servering er det påmeldingen til festen kl. 17.30 og koster 200 kr. Ta kontakt med Frank for påmelding snarest (99038005).. Du må gjerne ta med deg ektefelle eller ledsager. Gla'sangkvelden i kirken er åpen for alle og er gratis.

Så går vi opp i kirken til

Gla'sang-kveld kl. 21.00

Her blir det sang og musikkinnslag ved Loddefjord Sangforening, Kurt Erik Hobrad (saksofon) og Erik Persen (piano). Sang også ved Torill Hansen Kongsbakk og jentegruppen Cicilia, Mathilde og Indine. Og ikke minst: Allsang akkompagnert av Kjell Bergsvik (saksofon), Norvald Kobbeltvedt (gitar) og Frank Damm (piano).

Vi håper å se deg på festen og i kirken lørdag 22. februar. Velkommen!
Nærmere informasjon får du hos Frank (tlf. 990 38 005)

HJERTELEG VELKOMMEN TIL **GLA'SANG KVELD** ST. MARKUS KIRKE, LØRDAG 22.FEBRUAR KL.2100

Sang og musikkinnslag ved
LODDEFJORD SANGFORENING
KURT ERIK HOBRAD (saksofon)
ERIK PERSEN (piano)
TORILL HANSEN KONGSBAKK (sang)
jentegruppen CECILIA, MATHILDE og SELMA INDINE (sang)
OG FRISK ALLSANG akkompagnert av
KJELL BERGSVIK (saksofon)
NORVALD KOBBELTVEDT (gitar)
FRANK DAMM (piano)

GRATIS (kollekt ved utgangen)

Den nye dirigenten til Loddefjord Sangforening, Jan L. Jacobsen.

I forbindelse med at Loddefjord Sangforening skal synges på Gla'sang kvelden i St. Markus kirke lørdag 22.febr. kl.2100, fikk jeg noen ord fra Kirsten Tofte Furheim som i skrivende stund er leder for koret.(Hun står ytterst til venstre på bildet).

Menighetsbladet har spurt lederen for koret Kirsten..

Hvor vokste du opp?

Jeg vokste opp i Nordre Skogvei, og jeg er både døpt, konfirmert og gift i St. Markus kirke.

Er det noe du vil trekke frem fra tiden i St. Markus?

Jeg hadde en uforglemmelig barne- og ungdomstid med søndagskole, speider, tria, ungdomsforening og ikke minst St. Markus Ungdomskor hvor jeg var med fra starten.

Sangen sto sentralt hele veien, og spesielt tiden i koret dannet grunnlaget for korsang i voksen alder.

Hvordan begynte du i Loddefjord Sangforening? Da jeg flyttet til Sotra, havnet jeg i Loddefjord Sangforening via kjente. Koret ble stiftet i 1920 i Skålevik, og har holdt på uavbrutt i snart 94 år. (!)

Vi gleder oss til å høre koret synges, og til å treffe deg igjen!

Frank Damm

Kirsten Tofte Furheim

Jubileumskomiteen

St.Markus kirke i Løvtakksiden menighet er 75 nå år i februar. Kirken er et unikt historisk bygg med spesielle kvaliteter, et av få monumentale byggene i området per dags dato. Alle som bor i området har nok sett og observert den høyreste kirken, men få har nok i dag et levende forhold til kirkens spesielle historikk. For menigheten er det vært viktig at jubileet ikke bare skal bli mer aktivitet for de som allerede er aktive, men at menigheten gjennom jubileet kan komme i kontakt med og kommunisere med andre og flere enn bare «den harde kjerne». Vi i komiteen har derfor valgt en lokalhistorisk vinkling, gjenkjennelse, lokal identitet og lokal stolthet. Dette vil være en stor gevinst for alle generasjoner, ikke minst barn og unge.

Komiteen er blitt satt sammen for å gjøre jubileums-feiringen både ambisiøs og grensesprengende. Her kommer en kort presentasjon av de som har utført planleggingsjobben.

Ruth Brudvik begynte sin karriere som Løvtakksiden-aktivist med å ligge i lenker utenfor Gyldenpris barnehage. Barnehagen var tenkt sanert på grunn av en større vegutløsning. Iherdig aksjonisme medførte at vegløpet ble endret, og Gyldenpris Barnehage ble reddet. Ruth Brudvik er bestemor til to barn som vokser opp på Løvtakksiden, hun har mangeårig

erfaring fra Bystyret(AP) og hun er svært engasjert i byens kulturliv og idrett, blant annet i styret i Hordaland Idrettskrets og i Kunstmuseene/KODE.

Einar Kongsbakk er i dag adm. direktør i Norsk sentrumsutvikling og i tillegg for utviklingen av Nesttun. Einar har et langvarig forhold til St.Markus, fra søndagsskole, ungdomsklubb, menighetsråd og nå som en ofte besøkende. Foreldrene til Einar er fortsatt svært aktive i menigheten. Einar er også medlem av BOBs

styre, den viktigste og ubetinget største boligbyggeren i Damsgårdssundet.

Frank Damm er mangeårig ildsjel i Ungdomsklubben i St.Markus fra gammelt av. I jubileumsarbeidet har han hatt hånd om jubileumsfesten og Glåsangkvelden lørdag 22.februar. St.Markus hadde i sin tid byens største ungdomsklubb, og Franks nettverk i dette miljøet har vært av stor betydning for å få festen til. Frank: "For egen del kan jeg bare si at det har vært

kjekt å være med i komiteen i "gamle" menigheten min. Jeg er takknemlig for den flotte ungdomstiden jeg hadde i St.Markus. Der traff jeg kjæresten min

som jeg ble gift med, der fant jeg vennene mine og der fikk jeg min kristne tro. Ikke rart at jeg har en stor del av hjertet mitt der selv om jeg flyttet ut for over 30 år siden. St.Markus Kirke har det flotteste alterbilde jeg vet om!"

Hans Teige bor i menigheten, og har i alle yrkesaktive år virket som lærer på Ny Krohnborg skole. Han er også mangeårig medlem av menighetsrådet og Diakoniet, og kjenner menigheten ut og inn. Han er en av de frivillige bærebjelkene i menigheten.

Åsta Årøen har også deltatt i komiteen, hun er frivillighetskoordinator. I tillegg er hun politisk aktiv, og sitter i Bystyret i Bergen for Venstre. Åsta bor akkurat på grensen mellom Løvtakksiden og Laksevåg menighet.

Arnulf Sandvik er sogneprest, og har deltatt aktivt i planleggingsarbeidet. I tillegg har han gjort en flott jobb med utformingen av det grafiske materialet. Arnulf er en av byens få, kanskje eneste(?) nettprest, med egen blogg med prekener.

Mariko Takei har hatt ansvaret for kirkemusikken under jubileet. Hun er en erfaren konsertpianist og konsertorganist på meget høyt nivå. Vår kantor er særlig glad for at St.Markus kirke nå har fått flygel på plass, noe som var helt nødvendig for å gjøre det mulig å holde konserter i kirken.

Ommund Lindtjørn har også deltatt i planleggingen, han er mangeårig leder av menighetsrådet. Til vanlig er han lærer på Danielsen.

Ådne Skiftun har også deltatt i planleggingsarbeidet. Han har nå gått av for aldersgrensen som sogneprest.

Åsta Årøen

JUBILEUMSTEATER FOR DE MINSTE – fortellerteater ved Berit Eggen Solstad

"Det var en stor dag for Gyldenpris, Damsgård og Solheimsviken i går med flagg og vårsol og grunnsteinsnedleggelse til Markuskirken.»

Bergens Tidende 15. mars 1937.

Det var en stor dag for alle de menneskene som har kommet og gått i St.Markus kirke gjennom 75 år!

Gjennom fortellerteater vil skuespiller Berit Eggen Solstad la oss bli kjent med kirken, mennesker og begivenheter fra hverdag til fest fra 1939 og frem til i dag.

Besøket i St.Markus kirke vil ta ca. 30-40 min. Barnhagebarn fra Gyldenpris, Søre Skogvei og Nykrohnborg barnehager blir invitert til å "gjenoppleve" begivenheter fra St.Markus kirkes historie gjennom fortellerteater.

Teatermonologen er nyskrevet i anledning 75 års jubileumet.

12.februar blir det fremvisning for barnehagene i St.Markus kirke.

18.februar er det småtrinnet på Ny Krohnborg skole som oppleve teaterfremvisningen.

Åsta Årøen

Skuespiller Berit Eggen Solstad

DYRENES KARNEVAL

En forestilling med musikere fra Forsvarets musikkorps Vestlandet

Dette er en feiende flott og underholdende forestilling på 35 minutter der dere får oppleve fem dyr fra alle verdens hjørner. Det framføres kjente og kjære sanger, og barna får også være med å synge og bevege seg. Det er bare moro om barna kler seg ut som dyr også! Passer for barn mellom 3-6 år.

Onsdag 19.februar kl 1000 og kl 1200 i St.Markus kirke.

Åsta Årøen 99522847

ALFA

Alfa drives idag i 169 land og på 112 språk. Det arrangeres i kirker, barer, kafeer og i hjem i hele kloden.

Alfa kurs består av ti økter som inkluderer:

- Å dele et måltid
- En kort tale om et tema
- En diskusjon hvor du kan dele dine tanker:

Alfa er for alle som er nysgjerrige. Samtalene er utformet for å oppmuntre til debatt og utforske det grunnleggende i den kristne tro i et vennlig, ærlig og uformelt miljø. Alfa er innføring i den kristne tro for nye kristne og de som ikke ville beskrive seg selv som kristne. Det er spennende og utforskende kurs hvor du vil møte mennesker med ulik bakgrunn, med ulike meninger, religioner og filosofier, i et vennlig miljø.

Tid: onsdager fra 26.januar 2014 og ti onsdager fremover
Sted: Solheim kirke, Menighetssal, Hordagaten 28
Tid: kl 1800

Mer informasjon kontakt Susanna 94127404

Oppslagstavlen

Arrangementer i foreninger og lag

Hyggestunden

Onsdager kl 1200 i Solheim kirke.

12.feb.: Sang av Gjertrud Knudsen og Liv Riise.

Andakt ved sokneprest Sandvik

26.feb.: Åpen kirke med enkel bevertning.

12.mars: Hagaviktrioen synger og spiller. Andakt, god servering.

26.mars: Åpen kirke med enkel servering.

9.april: Andakt i kirkerommet. Kirkekafe i menighetssalen med mye sang og musikk ved Danckert Krohn Seniorkor.

23.april: Åpen kirke med enkel bevertning.

14.mai: Norske toner. Sang og musikk. Enkel servering. Solheim Alderspensionat.

28.mai: Åpen kirke med enkel bevertning.

Eldretreff i St. Markus

Første torsdag i måneden kl 1130.

Første samling etter nyttår blir 6.februar

Kirkepyrd

Nye medlemmer er hjertelig velkommen.

Tirsdag kl 1200, 22.januar starter vi opp igjen og fortsetter i den uken det ikke er Hyggestund. Kontaktperson Haldis Sætre 55295782.

Interkulturell Kvinnegruppe

Sambrukshuset, Løvstakkv. 32, hver fredag fra kl. 18-

20. Vi vil ha håndarbeid, matlaging og undervisning.

Alle kvinner er hjertelig velkomne. Du kan ta med deg barn. For mer informasjon kontakt: Kari Vestbøstad: tlf. 90 80 14 63.

Søndagskolen

Barna blir med i første del av gudstjenesten kl 1100 og går deretter ned i menighetssalen for søndagsskole.

12.jan, 2.febr, 9.febr, 23.febr, 9.mars, 16.mars.

Kontaktperson for foreninger og lag

Solheim kirke

Kirkepyrd: Haldis Sætre 55295782

Hyggestunden: Målfrid Thunes 55292144

Familietreff: Ommund Lindtjørn 93406822

Solheim kirkes barnekor: Grete Lindtjørn 9249727

Søndagsskole: Ann-Elin Dyrøy 98828195

St. Markus kirke

Eldres Vel: Ester Halvorsen 55295418

Konfirmanter: Eystein Wiig 97630893

Klubben: Ann-Elin Dyrøy 98828195

Støttelag for de unge: Ester Halvorsen 55295418

St. Markus Diakoniat: Hans Teige 55295450

iMarkus samlinger: Eystein Wiig 97630893

Besøktjeneste: Signe Halvorsen 55290341

Husfellesskap: Eystein Wiig 97630893

Sverre Johan Nærheim

934 89 526

MILJØSTUEN i Lotheveien 2 (vis á vis kirken) serverer middag alle onsdager kl. 15.00 - 17.00. Pris kr. 50.- for et herlig måltid med middag, dessert, kaffe og en god prat!

Vi har plass til deg også !

BÆREKRAFTIG LIV har vegetarmiddag i menighetssalen i Solheim kirke mandag kl 1600. Alle hjertelig velkommen!

Følg med på menighetens hjemmeside for oppdateringer av aktiviteter:

<http://www.bergen.kirken.no>

Arnulf Sandviks hjemmeside med prekenes, menighetsblad og bilder: www.arnulfsandvik.com

Løvstakksiden menighet på FACEBOOK: søk under grupper: Løvstakksiden menighet, Klubben i St. Markus

Gudstjenester i Løvtakksiden menighet

16.FEBR.-SÅMANNSSØNDAG

Luk 8,4–15 Såmannen og jordsmonnet
KL 1100 ST.MARKUS KIRKE 75 ÅR
JUBLIEUMSGUDSTJENESTE.
Domprost Jan Otto Myrseth taler.
Kor og blåsere. Takkoffer: Arbeidet i
St.Markus. Festkirkekaffe.

23.FEBR.-KRISTI FORKLARELSESDAG

Matt 17,1–9 Disiplene får se Jesu herlighet
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik.
Søndagsskole. Takkoffer:
Kameratklubben i Bjørgvin. Krk.k.

2.MARS-FASTELAVNSSØNDAG

Joh 17,20–26 Såkærligheten kan være i dem
KL 1100 ST.MARKUS KIRKE
Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik.
Takkoffer: Kirkens SOS. Krk.k.

5.MARS-ASKEONSDAG

Matt 6,1–6.16–18 Gaver, bønn og faste
KL 1900 SOLHEIM KIRKE
Fastegudstjeneste ved
Arnulf Sandvik. Takkoffer:
Menighetsarbeidet.

9.MARS-1. SØNDAG I FASTETIDEN

Matt 4,1–11 Jesus blir fristet
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Gudstjeneste ved Eystein
Wiig. Søndagsskole. Takkoffer:
Kalfaruset. Krk.k.

KL 1100 ST.MARKUS KIRKE
Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik.
Takkoffer: Menighetsarbeidet. Krk.k.

16.MARS-2. SØNDAG I FASTETIDEN

Matt 15,21–28 Den kanaaneiske kvinnen
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Gudstjeneste ved Henry Skogvoll.
Søndagsskole. Takkoffer: Blå Kors.
Krk.k.

KL 1100 ST.MARKUS KIRKE
Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik.
Takkoffer: Menighetsarbeidet. Krk.k.

23.MARS-MARIA BUDSKAPSDAG

Luk 1,26–38 Budskapet til Maria
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Familiegudstjeneste ved Eystein
Wiig. Barnekor og søndagsskole
deltar. Utdeling kirkeboka
4 år. Takkoffer: Barne- og
ungdomsarbeidet. Krk.k.

30.MARS-3. SØNDAG I FASTETIDEN

Luk 11,14–28 Jesu makt over urene ånder
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Samtalegudstjeneste ved Eystein
Wiig. Søndagsskole. Takkoffer:
Konfirmantarbeidet. Krk.k.

KL 1100 ST.MARKUS KIRKE
Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik.
Takkoffer: Menighetsarbeidet. Krk.k.

6.APRIL-4. SØNDAG I FASTETIDEN

Hebr 4,14–16 Jesus er prøvet i alt
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik.
Søndagsskole. Takkoffer: Bergen
søndagsskolekrets. Krk.k.

13.APRIL- PALMESØNDAG

Joh 12,12–24 Inntoget og grekerne
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik.
Takkoffer: Menighetsarbeidet. Krk.k.

17.APRIL - SKJÆRTORSDAG

Matt 26,17–30 Det siste måltid
KL 1100 ST.MARKUS KIRKE
Gudstjeneste ved Eystein Wiig.
Takkoffer: Menighetsarbeidet.
Nattverd.

18.APRIL - LANGFREDAG

Joh 18,1–19,42 Lidelsesberetningen
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Langfredagspasjon med tekstlesing
av lidelseshistorien. Eystein Wiig.

20.APRIL - PÅSKEDAG

Luk 24,1–9 Jesus står opp
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Påskedagsgudstjeneste ved Eystein
Wiig. Takkoffer: Menighetsarbeidet.

KL 1100 ST.MARKUS KIRKE
Påskedagsgudstjeneste ved
Arnulf Sandvik. Takkoffer:
Menighetsarbeidet.

27.APRIL - 2. SØNDAG I PÅSKETIDEN

Joh 21,1–14 Peters fiskefangst
KL 1100 ST.MARKUS KIRKE
Gudstjeneste ved Eystein Wiig.
Takkoffer: Sjelesorgsenteret
Haraldsplass. Krk.k.

4.MAI - 3. SØNDAG I PÅSKETIDEN

Joh 10,11–18 Den gode gjeteren
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Konfirmasjonsgudstjeneste
ved Eystein Wiig. Takkoffer:
Konfirmantarbeidet.

KL 1100 ST.MARKUS KIRKE
Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik.
Takkoffer: Menighetsarbeidet. Krk.k.

11.MAI - 4. SØNDAG I PÅSKETIDEN

Joh 16,16–22 Sorgen skal bli til glede
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik.
Søndagsskole. Takkoffer:
Menighetsarbeidet. Krk.k.

18.MAI - 5. SØNDAG I PÅSKETIDEN

Joh 15,1–8 Det sanne vintre
KL 1100 ST.MARKUS KIRKE.
Gudstjeneste ved Eystein
Wiig. Takkoffer: Den Indre
Sjømannsmisjon. Krk.k.

25.MAI - 6. SØNDAG I PÅSKETIDEN

Luk 18,1–8 Enken og dommeren
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Gudstjeneste ved Arnulf Sandvik.
Søndagsskole. Takkoffer:
Menighetsarbeidet. Krk.k.

29.MAI - KRISTI HIMMELFARTSDAG

Mark 16,19–20 Jesus tas opp til himmelen
KL 1100 Friluftsgudstjeneste i
Solheimsviken.

1.JUNI - SØNDAG FØR PINSE

Joh 15,26–27 Talsmannen og dere skal vitne
KL 1100 ST.MARKUS KIRKE
VÅRFEST. Familiegudstjeneste ved
begge prester. Takkoffer: Barne- og
ungdomsarbeidet. Krk.k. med grilling
og aktiviteter for barna.

8.JUNI - PINSEDAG

Joh 20,19–23 Ta imot Ånden
KL 1100 SOLHEIM KIRKE
Høytidsgudstjeneste ved Arnulf
Sandvik. Takkoffer: Normisjon-
Bangladesh.

KL 1100 ST.MARKUS KIRKE
Høytidsgudstjeneste ved Eystein
Wiig. Takkoffer: Norges kristelige
skole- og ungdomslag.

Ny sokneprest i Løvtakksiden menighet

Arnulf Sandvik er tilsatt som ny sokneprest i Løvtakksiden menighet fra 1.januar 2014. Han tok over soknepreststillingen etter at Ådne Skiftun gikk av som pensjonist 1.november 2013.

Arnulf Sandvik har vært kapellan i Løvtakksiden fra 1.august 2003 og skulle dermed være kjent for de fleste i menigheten.

Arnulf er født og oppvokst på Taiwan som misjonærbarne. Han har gått 4 årig misjonsskole på Fjellhaug misjonshøyskole og tatt Theoreticum på Menighetsfakultetet. Han har vært feltprest i Kirkenes og arbeidet 4 år som misjonær på Taiwan. Siden tok han Practicum på det praktiske teologiske fakultet i universitetet i Oslo.

Prestegjerningen startet han som sokneprest i Flatanger, Nord-Trøndelag i 3,5 år, før han kom til Bergen og begynte som kapellan i Løvtakksiden menighet.

Fritiden tilbringer han på hytten på Voss, der han har mor og søsken. Ellers trives han med å være redaktør for meinghetsbladet.

Arnulf håper at Løvtakksiden menighet kan satse enda mer på diakoni, barn og unge. Visjonen er at menigheten kan - være et hjem i nærmiljøet der de som bor på Løvtakksiden får tilhørighet til menigheten og kan oppleve et varmt og godt felleskap.

Frivillighetskoordinator Åsta Årøen tilbake

Vi er glade for at Åsta Årøen er tilbake som frivillighetskoordinator etter sin permisjon. Hun har 50% stilling her hos oss.

Vikarprest Eystein Wiig

Vi er også takknemlig for at Eystein Wiig fortsetter som vikarprest i 100% stilling i Løvtakksiden menighet denne våren.

Løvtakksiden menighet

Bestilling avdåp, vielser, gravferd: 55 59 32 10
Besøksadresse: Hordagaten 28
Løvtakksiden menighet: 55 30 81 30
Treffetid: ons og fred kl 10-14
e-post: lovstakksiden.menighet@bergen.kirken.no

Solveig Sjursæther

Administrasjonsleder

Prestene treffes etter avtale:

Kontor: Hordagaten 28
Kirkens SOS 815 33 300

Arnulf Sandvik

Sokneprest

Ansatte i Løvtakksiden menighet:

Sokneprest: Arnulf Sandvik
arnulf.sandvik@bergen.kirken.no
tlf:55 30 81 31, M: 41675653

Vikarprest: Eystein Wiig
eystein.wiig@bergen.kirken.no,
tlf:97630893

Kari K. Vestbøstad

Diakon

Diakon: Kari K.Vestbøstad
kari.vestbostad@bergen.kirken.no,
tlf:90801463, 55 30 81 38

Administrasjonsleder: Solveig Sjursæther
solveig.sjursæther@bergen.kirken.no ,
tlf:55308133

Eystein Wiig

Vikarprest

Kantor:Mariko Takei Myksvoll
mariko.takei@bergen.kirken.no
tlf:55 30 81 34

Frivillighetskoordinator: Åsta Årøen
asta.aroen@bergen.kirken.no
tlf: 99522847

Mariko T. Myksvoll

Kantor

Menighets-kirketjener: Annicken Gildernes
annicken.gildernes@bergen.kirken.no:
tlf:55308135

Konfirmantlærer: Ann-Elin Dyrøy
ann.elin.dyroey@bergen.kirken.no
98828195

Åsta Årøen

Frivillighetskoordinator

Leder for menighetsrådet

Ommund Lindtjørn
Telefon: 93406822

Menighetens bankgiro:
5083 05 65067

Menighetsbladet

Utgiver:
Løvtakksiden menighet

Opplag: 5000

Redaktør:
Arnulf Sandvik

I redaksjonen:
Staben

Adresse til redaksjonen:
Hordagaten 28
5056 Bergen

Red.avslutta:
27.januar
Frist for stoff til neste nummer:
31.april.2014

Bankgiro:
5083 05 65067
Trykkeri: AG2

Annicken Gildernes

Menighetskirketjener

Ann-Elin Dyrøy

Konfirmantlærer

Returadresse:
Løvstakksiden menighet
Hordagaten 28
5056 Bergen

